

FORMY INTEGRACE UČIVA

INTEGRACE UČIVA

- **HORIZONTÁLNÍ** mezi vyučovacími předměty
ve školní výuce
- **VERTIKÁLNÍ** teoretické vyučovací předměty
praktické vyučování
exkurze projekty

reálná podnikohospodářská praxe

FORMY INTEGRACE UČIVA

1. PŘEDMĚTOVÁ EKONOMICKÁ CVIČENÍ
2. CVIČNÁ KANCELÁŘ
3. STUDENTSKÁ SPOLEČNOST
4. FIKTIVNÍ FIRMA (CVIČNÁ FIRMA)
5. PRAXE V REÁLNÉM PODNIKU
6. ZALOŽENÍ REÁLNÉ FIRMY

Ekonomická cvičení

- výuka probíhá frontálně
 - systém úkolů pro žáky koncipovaný v podobě souvislého příkladu blížícího se praxi
 - žáci předkládají řešení vyučujícímu, který řídí průběh práce a hodnotí správnost
 - komplexní pohled na problematiku, propojení znalostí jednotlivých odborných předmětů
- + spojení s praxí
(formuláře z hospodářské praxe)

Ekonomická cvičení – základní nedostatek

- zpětnovazební problém:
zajištění autentických reakcí na činnosti žáků
(odpovědí od obchodních partnerů)

pokud si je zajišťují žáci sami, obtížně si uvědomují,
z jaké pozice problém řeší - nepřehlednost řešení

Příklad:

objednávka - dodací list - faktura - příkaz k úhradě -
- výpis z BÚ

Ekonomická cvičení

Výhody:

- systematické procvičení veškerých potřebných případů ve vazbě na probírané učivo v teorii
- každý žák řeší všechny problémy individuálně

Nevýhody:

- tradiční vztah žáci – učitel
(závislost na kvalitě znalostí a práce učitele)
- praxe značně zprostředkovaná
- není rozvíjena komunikace a schopnost týmové práce, pocit odpovědnosti za vykonanou práci
- neukáží se praktické důsledky chyb v činnostech

Cvičná kancelář

- skupinová výuka
- komplexní, dynamické simulování podniku
- systém výuky zahrnuje obchodně - správní oddělení podniku a také spolupracující obchodní partnery (dodavatele, odběratele, banky)
- toky zboží a peněz neexistují na rozdíl od toku informací reálně, probíhají jen „na papíře“

Žáci jedné třídy reprezentují několik podniků.

Ve středu simulovaného dění je PODNIK (vnitřně členěn na oddělení) - na druhé straně obchodní partneři (zákazníci, dodavatelé, pošta a banky).

Cvičná kancelář

žáci vyhotovují doklady odpovídající hospodářské praxi
= podklad pro činnost jiné skupiny žáků téže třídy

Nejdůležitější aktivity: nákupy, skladování, prodeje

+ zpracování dokladů včetně personální agendy (poptávky, nabídky, objednávky, faktury, dodací listy a jiné průvodní dokumenty k dodávkám zboží, platí za zaslané zboží, vyřizují úkoly vnitropodnikové správy, účetnictví a činnosti administrativy)

- žáci vykonávají funkce referentů oddělení – hrají role.
- zvláštní speciálně pro tento účel zařízené místnosti

Cvičná kancelář

- základní impuls k provádění činnosti dává učitel
- výsledky hodnotí buď učitel nebo navazující skupina
- dochází k rozvoji vztahů mezi žáky, zvyšuje se jejich motivace, úroveň práce není konfrontována s okolím

Výhody:

- úspora reálných nákladů
- zrychlení činnosti
- možnost učitele ovlivňovat zadávané úkoly
- výsledky práce nezávisí na jiných školách
- přizpůsobivost modelových struktur podmínkám učení skupiny žáků a vytýčení cílů odborného vyučování
- větší individualizace a vnitřní diferenciaci vyučování

Cvičná kancelář

Nevýhody:

- chybí konfrontace s okolím, menší zdání reality
- nebezpečí nestejného rozdělení šancí individuálního učení
(nedojde-li ke střídání žáků mezi odděleními a pobočkami, existuje nebezpečí, že se efekty učení soustředí převážně na izolovaný nácvik úzce omezených činností)
- aktuální a populární forma integrace v SRN
(využití zejm. v OU s výlučně školní výukou) + u rekvalifikací

Cíle:

- spojení s praxí – praktická názornost
- problémovost učení a jeho individualizace
- samostatná činnost žáků
- učení zasazené do komplexních ekonomických situací

Závěry – cvičná kancelář:

- přiblížení k praxi, mohou být vytvořeny cesty ke zvýšení individuální činnosti žáků, individualizaci a vnitřní diferenciaci učení, komplexnost vyučování
- práce ve cvičné kanceláři nepoběží „sama od sebe“ – vysoké nároky na učitele z hlediska odborných ekonomických znalostí, ale zejména praktických zkušeností, didakticko-metodických dovedností
- nové požadavky na propojení teoretické a praktické složky přípravy žáků – organické zapojení do celého systému vyučovacích předmětů.

Studentská společnost

Aplikovaná ekonomie – JUNIOR ACHIEVEMENT
(v ČR Nadace Baťa-mladí podnikatelé)

začátek – rok 1992 za podpory Nadace W. K. Kellogga
Navazuje na tradice Junior Achievement, která poskytuje praktické ekonomické a obchodní vzdělání od roku 1919

- **žáci založí ve třídě společnost se zaměřením na výrobu určitého výrobku nebo poskytování služeb**
- **existuje reálné zboží, prodává se za reálné peníze**

Výuka Aplikované ekonomie založena na propojení:

- **spolupráce učitele a konzultanta z praxe při výuce,**
- **využití učebnice a cvičebnice**
- **využití počítačové simulace MESE
(řídící a ekonomická simulační cvičení)**
+ práce ve studentské firmě

Cíl:

- **seznámení se základními principy fungování
konkrétní firmy**
- **nabízí prakticky zaměřené zkušenosti**
- **poznání významu spolupráce a odpovědnosti**

Fungování stud.spol. rozděleno do čtyř kroků:

- 1. Organizace (volba vedení firmy, průzkum trhu a výběr výrobku, zvolení jména firmy, odhad výše potřebného kapitálu a prodej akcií)**
- 2. Určení podnikatelského záměru (sestavení rozpočtu, příprava reklamní kampaně a prodejní strategie, plán výroby a schválení podnikatelského záměru)**
- 3. Činnost firmy (příprava na výrobu a prodej, vlastní výroba a prodej výrobku, o všech činnostech záznamy na formulářích, které jsou k dispozici v „Sadě studentské společnosti“)**
- 4. Ukončení činnosti (dokončení výroby a prodeje, uzavření firemních dokladů, likvidace firmy a sepsání roční zprávy)**

Výhody:

- větší motivace reálnými tržbami a reálným ziskem
- možnost zaměřit se i na obory, kde má práce s reálným zbožím (resp. službami) opodstatnění
- není nutné vstupovat do kontaktu s centrálou ani s jinými školami
- velmi dobře zajištěna materiály pro učitele i žáky
- podrobně stanovený jednotný postup
- možnost integrálně vyučovat ekonomické pojmy prostřednictvím praktické zkušenosti, např. nabídka a poptávka, využití údajů z průzkumu trhu pro sestavení křivky poptávky

Nevýhody:

- **riziko reálných ztrát**
- **časová náročnost vytvoření reálného zboží**
(což zkracuje čas pro ekonomické problémy)
- **omezený rozsah problémů s nimiž se žáci seznámí**
- **postupy při založení ani používaná dokumentace neodpovídají reálné praxi České republiky**

Fiktivní firma

- práce má co nejvíce připomínat práci v reálné firmě
- pracuje jako skutečná firma (výrobní, obchodní)
- využívá doklady z praxe, řídí se platnými právními předpisy a postupy účtování
- probíhají zde všechny základní činnosti (zakládání, registrace, nákup, prodej, reklama, osobní, písemný i telefonický hospodářský styk, fakturace a účtování, činnosti podnikového sekretariátu apod.)
- jediný podstatný rozdíl ve srovnání s reálnou firmou: nedochází ke skutečnému pohybu zboží a peněz, pracuje s fiktivním zbožím a fiktivními penězi.

- **žáci plní konkrétní role, mění se vztahy mezi nimi a učitelem**

Výhody:

- **maximální přiblížení se reálné praxi**
- **srovnávání úrovně znalostí mezi školami**
- **pocit zodpovědnosti žáků za dobré jméno školy**
- **system práce vede ke kooperaci a týmové práci**

Nevýhody:

- neumožňuje systematické procvičení všech složek učiva, prováděny jsou pouze činnosti vyvolané okolím, učitel prakticky nemá možnost ovlivnit výběr řešených problémů

- pozice v učebním plánu – **VOLITELNÝ PŘEDMĚT**

VHODNÉ - vybraní žáci jedné třídy na základě zájmu
a dobrých výsledků jako ocenění dobré práce

NEVHODNÉ - střídání více skupin žáků v jedné firmě
- oslabení zodpovědnosti za výsledky.
- při větším zájmu je lépe založit více firem

Doporučená dotace: 4 v.h./t v souvislém bloku (min. 3 v.h./t)
(lepší využití času, přiblížení realitě – pracovní době)

IDEÁLNÍ ZAŘAZENÍ V UČEBNÍM PLÁNU:

2.pol. 3.R a 1.pol. 4.R

příprava 4.R na maturity,

v lednu uzávěrka a předání dalšímu 3.R

Předpoklady pro založení fiktivní firmy (FF)

(kde není hlavní náplní manipulace s reálným zbožím)

1. teoretické ekonomické a účetní znalosti žáků

- rozvoj dovedností + návyků

2. specializovaní vyučující (1 nebo více) - motivovaní, zájem o FF

3. samostatné prostory, kancelářský nábytek a technika (PC v síti s připojením na Internet, psací stroje, kopírka, telefon, fax)

Praxe v reálném podniku

- klasická forma bezprostředního spojení s praxí
- efektivita závisí na ochotě podnikatelů věnovat se studentům (svěřit jim náročnější práce)

Pokud nejde o školy, které mají tradičně úzké kontakty na reálné podniky, je v současné době velmi obtížné najít vhodné podniky, kde by mohla praxe probíhat.

Použitelné spíše u ISS a SOU, kde je praxe výraznou součástí systému výuky. V řadě případů zde dochází k oddělení teoretické přípravy (zajišťované školou) a praktického výcviku (zajišťovaného podnikem)
– tzv. duální systém

Založení reálné firmy na škole

- nejužší spojení teoretického a praktického vyučování
- na škole vznikne reálná firma, založená podle všech zásad platných v ekonomické praxi
- zakladatelem může být:
 - škola
 - učitel, který chce tuto formu využívat ve výuce
 - někdo ze žáků, pokud je již plnoletý - výjimečně

Na rozdíl od praxe provozované v cizím podniku není škola závislá na něčí ochotě. Vyučující může sám ovlivnit k jaké práci své žáky pustí, protože on sám nese riziko případného neúspěchu.

Založení reálné firmy na škole

Rizika: ve hře jsou reálné peníze a reálné zboží, případný ekonomický neúspěch má reálné dopady - maximální opatrnost při všech ekonomických rozhodováních (může to ovlivnit i ochotu vyučujícího ponechat rozhodování na žácích).

Výhody:

- vyšší motivace reálným ziskem
- větší přiblížení se k praxi (při zakládání i fungování žádné úlevy, žáci poznají těžkosti podnikatele).

Nevýhody: - vyšší riziko ztrát

(obava ponechat rozhodování na žácích)

- problém rozdělování případného zisku